EDUSKUNNAN LIIKENNEJAOSTO **ASIANTUNTIJALAUSUNTO**

ASIANTUNTIJALAUSUNTO LIIKENNEVERKON JA KULJETUSKETJUJEN TOIMIVUUDESTA, ERITYISISTÄ KIPUPISTEISTÄ JA KEHITTÄMISTARPEISTA ELINKEINOELÄMÄN KILPAILUKYVYN NÄKÖKULMASTA

Kiitän mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto.

Yksityisteiden rahoitus

Maa- ja metsätalouden kannalta olennaista on pitää huolto koko kuljetusketjusta kannolta tehtaalle. Kaikki raakapuu lähtee metsistä kumipyöräkuljetuksina, ja näin ollen yksityistieverkon ja valtion alemman tieverkon kunnosta on pidettävä erityistä huolta. Uudessa yksityistielaissa todetaan yksityisteiden olevan osa liikennejärjestelmää ja sen tulee näkyä myös niille osoitetussa rahoituksessa.

Yksityisteiden valtionavustusten rahamäärä on valitettavan alhainen ja sitä olisi syytä korottaa. Lisämäärärahoilla olisi syytä tukea poikkeuksellisen kalliita peruskorjaushankkeita, kuten siltojen kunnostamista. Siltojen kunto on olennainen kysymys 76 tonnia painavien puutavara-autojen tehokkaalle käytölle. Uutena ongelmana on ilmaantunut vuollejokisimpukoiden suojelukysymykset, jotka aiheuttavat pienenkin sillan korjaamiselle kymmeniä tuhansia euroja maksavan selvitys- ja tarkkailuvelvoitteen.

Valtion tieverkon korjausvelka

Valtion tieverkolla korjausvelan kasvu on viime vuosina saatu taitettua laskuun, mutta tilanne on edelleen herkkä eli pienikin resurssien vähentyminen kääntäisi korjausvelan jälleen kasvuun. Tätä on pidettävä koko kansantalouden ja erityisesti nopeasti kasvavan biotalouden kannalta erittäin vahingollisena.

Rekkojen korotettuja massoja palvelevan ns. mitat ja massat -rahoituksen jatko tulee turvata, koska painorajoitettuja siltoja ja losseja on edelleen biotalouden kuljetusten esteenä. Tarve ei tule vähentymään, mikäli suunnitteilla olevat massojen korotukset ja HCT-kokeilujen vakinaistaminen toteutuvat. HCT-väylästön tulee olla kattava myös itä-länsisuunnassa.

Kansantalouden kannalta on muistettava biotalouden kuljetusten tapahtuvan yleensä suurimmilla sallituilla kokonaismassoilla eli kuormat ajetaan täysinä. Muilla kuljetusten suoritealoilla on paljon massaltaan vajaita kuljetuksia.

Raakapuun kuljetusterminaalit

Mikäli kaavaillut HCT-rekkojen laillistamisesta etenevät tulee tarve välivarasto- ja kuormausterminaalien rakentamiselle ja ylläpidolle. Yli 76-tonnin puutavarayhdistelmät ovat tarkoitettu pitkien matkojen kuljetuksiin, eikä niillä voida operoida läheskään kaikilla hakkuupaikoilla. Valta- ja kantateille tarkoitetut siirtoyhdistelmät ovat myös rakenteeltaan kevyempiä kuin metsäteille tarkoitetut perinteiset 76-tonniset yhdistelmät. Näin HCT-yhdis-

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510 (Simonkatu 6) • 00101 Helsinki
Puhelin 020 4131 • Faksi 020 413 2425
Y-tunnus 0215194-5 • www.mtk.fi

Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
PO Box 510 (Simonkatu 6) • FI-00101 Helsinki
Telephone +358 20 4131 • Fax +358 20 413 2425
Business code 0215194-5 • www.mtk.fi

telmien kuljetustalous ja ympäristöystävällisyys tulee suurempien hyötykuormien myötä hyödynnettyä paremmin. Tätä tukeakseen valtion tulisi osoittaa resursseja maantieliikenteen raakapuuterminaalien suunnitteluun ja rakentamiseen.

Myös rautateillä on edelleen tarvetta raakapuuterminaalien rakentamiseen ja ylläpitoon.

Biokaasutoimintaohjelman luominen

Biokaasu eli metaani tarjoaa jo nyt olemassa olevan keinon CO_2-päästöjen nopeaan ja edulliseen leikkaamiseen. Biokaasukäyttöiset autot niin henkilö- kuin kuorma-autoistakin ovat markkinoilla jo nyt, mutta tankkausverkoston puutteet hidastavat niiden nopeampaa lisäystä.

Kannusteet tuotantoon ja kysyntään olisivat nopea keino päästövähennyksiin. Biokaasuautoilun pitäisi olla mahdollista koko maassa

Joukkoliikenteen uudet palvelut maaseudulla

Kokeiluja erilaisten joukkoliikenteen kutsupalveluiden luomiseksi ja vahvistamiseksi etenkin maaseudulla tulee jatkaa ja vahvistaa. Alalle ei ole vielä syntynyt vahvoja ja laajasti toimivia palveluja, jotka mahdollistaisivat yksityisautoilulle vaihtoehtoisten kulkumuotojen kehittymistä.

Käsittääkseni tavara- ja henkilökuljetusten yhdistäminen olisi taloudellisesti järkevää valta osassa Suomea. Ohuet tavara- ja henkilövirrat eivät riitä yksinomaan lajikohtaisten kuljetusten järjestämiseen.

Alalla on nähty hyviä avauksia ja start upeissa on kehityskelpoisia toimintamalleja kunhan niin lainsäädännölliset kuin taloudellisetkin esteet saadaan minimoitua.

Joensuussa 7. päivänä lokakuuta 2018

Simo Takalammi
Lakimies

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry